

Канадска вълна

Писателят Дени Терио за работния си процес и защо Канада е страна на "две самотности"

От Светослав Тодоров

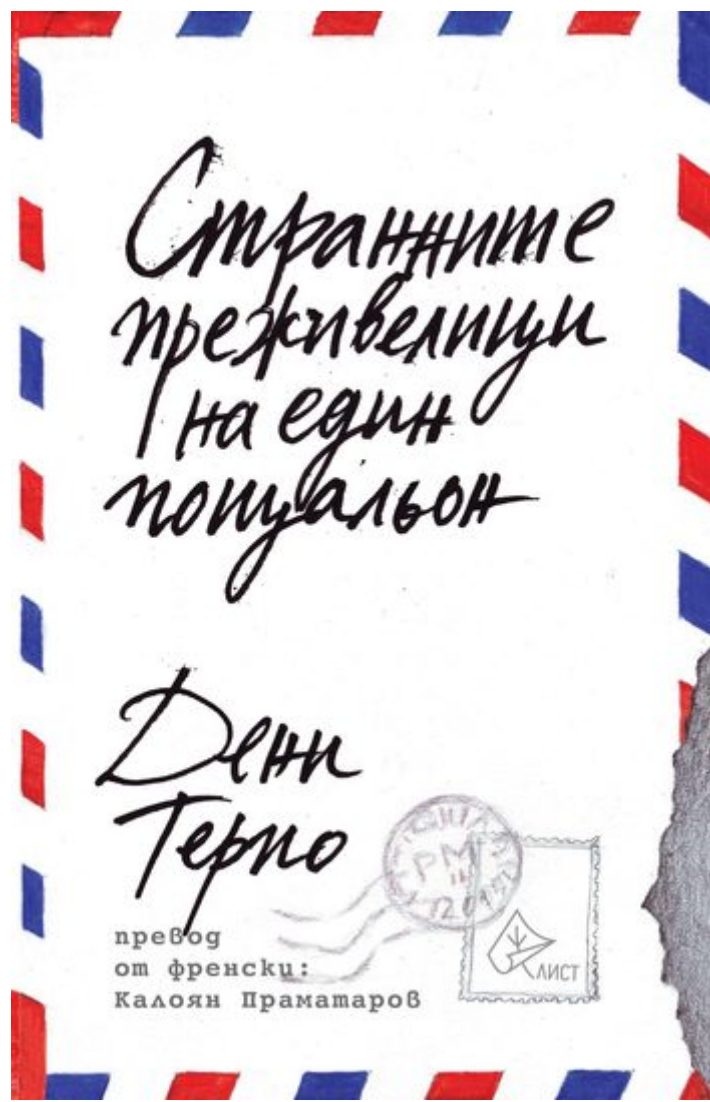
15 ноември 2019

"Мога да се представя като автор, който изследва несъзнаваните нива на човешкото сърце и душа, но истината е по-прозаична: аз съм просто писател, който се отнася сериозно към това, което прави." Така Дени Терио синтезира личната си философия към създаването на литература – повече плод на фокусирана работа, отколкото каквото и да е било друго. **"Писането е форма на комуникация. Опитвам се да пиша книги, които бягат от литературните моди на деня и устояват на времето."**

Роденият в Квебек през 1959 г. автор ще гостува на Софийския международен литературен фестивал (9 – 15 декември). Той ще представи българското издание към бестселъра си "Странните преживелици на един пощальон", породил сред критиката сравнения с Мураками. Краткият роман е стегнато препускане с 27-годишен пощальон, който често излиза извън обичайния, подреден и малко самотен ритъм на живота си, като отваря някои от писмата. Едно от тях го води към кореспонденцията между мъж и жена, които си говорят в хайку. Трагичен инцидент ще накара пощальона да се намеси в отношенията им. Докато четете книгата, лесно ще си представите сюжета като филм. Това може и да е замисълът на Терио, който има опит като сценарист и драматург.

"Театърът, телевизията и създаването на романи изискват процеса на писане, но фокусът е крайно различен", казва Терио, който пише на френски език, а дебютният му роман, "Игуаната", излиза през 2001 г. и бързо му носи първи награди. Миналата година той публикува трилъра *Manuscrite*, а от няколко години работи по следващата си книга – исторически роман с работното заглавие *Le samouraï à l'œillet rouge*, който се развива в Япония между 800 и 1200 г.

"В драматургията до голяма степен пишеш диалози, а в другия край на спектъра е киното – там мислиш за образи, звуци, музика, действия, а диалозите са на заден план. Може да се получи интересен филм, без да бъде изречена и дума. Да пишеш за телевизия е като че ли малко от всичко, което изброих. Но при романите е различно, тъй като ти си драматургът, режисьорът, всеки актьор, композиторът, операторът. Трябва да мигрираш между всички тези роли, и то посредством стил, който е само твой. Така че за мен писането на романи е "тоталното" разказване на

истории."

Сравнява конструирането на историята при художествена литература с архитектурата – конструкцията на историята, а намирането на правилния ритъм в сюжета като структура на класически филм. "Сценаристът в мен винаги е недалеч от писателя, но той трябва да остане в сянка, да се получи добра литература." Терио звучи като автор, който приема всеки елемент от процеса сериозно, но както казва: "В крайна сметка литературата е вид игра, в която авторът кани читателя да влезе, а той винаги има свободата да я прекрати, когато поиска."

Животът на Терио до голяма степен започва с първите движения за независимост на френскоезичния Квебек от Канада през 60-те години, кулминирали в неуспешни референдуми през 1980 и 1995 г. Вижда ли разлика между литературното наследство между френскоезичните и англоезичните

писатели в Канада? "Канадската литература е изключително млада в сравнение с хилядолетните традиции в Европа и Азия. Преди сто години читателите тук просто са чели британските, американските и френските автори, не е имало изявени канадски писатели." Нещата започват да се променят към средата на ХХ век, а сред най-известните писатели от страната към момента са авторката на "Разказът на прислужницата" на Маргарет Атууд, Алис Мънро, която спечели Нобел през 2013 г., Майкъл Ондатджи ("Английският пациент"), Ян Мантел ("Животът на Пи"), Ким Тхуи, която на предстоящото издание на литературния фестивал ще гостува за втори път в България.

"Канада е имигрантска страна, което се отразява и на литературата ни – тя се зарежда с нови и нови влияния, става истински мултикултурна. От друга страна, разнообразието прави трудна задачата да се напише "канадски роман", казва още Терио. "Някои писатели успяват, надявам се и аз да съм сред тях." През 2020 г. книжният панаир във Франкфурт, едно от големите литературни събития в Европа, ще бъде с акцент Канада.

"В Канада англофилите и франкофоните живеят мирно, но не се смесват твърде много. Двете култури дори по еднакъв начин странят от това да разберат повече

една за друга. Не помня кой беше описал Канада като "страна на две самотности", но ми се струва като правдиво определение."

"Странните преживелици на един пощальон" (изд. "Лист") е преведена на български от Калоян Праматаров.

Тази година Софийският международен литературен фестивал е с фокус върху френскоезичната литература: това включва не само гости от Франция, Канада, Белгия и Швейцария, но и автори от чуждестранен произход, които пишат на френски и са пълноценна част от литературната сцена на тези държави. Сред тях ще бъде и Елица Георгиева, която през 2016 г. спечели позитивни отзиви във Франция покрай романа "Космонавтите само преминават".

[Издателство]

© 2001 – 2019 Икономедиа АД съгласно Общи условия за ползване. Уеб разработка на Икономедиа. Някои снимки © 2019 Associated Press и Reuters. Всички права запазени.